

Mielipiteeni Mäntsälän Hirvihaaran alueelle suunniteltavan aurinkovoimalan rakennushankkeesta on kielteinen.

Alla oleva on suora lainaus aurinkovoimalan YVA- ohjelman hankekuvauksesta.

-Hankealue sijoittuu Uusimaa-kaava 2050 kokonaisuuteen kuuluvan Helsingin seudun vaihemaakuntakaavassa osoitetun metsätalousvaltaisen alueen (MLY) eteläosaan, joka on laaja, yhtenäinen ja ekologisen verkoston kannalta merkittävä.

Alla oleva lainaus taas puhuu 100 hehtaarista vaikka todellinen pinta –ala on yli 10 kertainen minkä aiottu voimala- läjitys alue katkaisee pohjois-etelä suunnassa 700 m pituudelta ja 350 m leveydeltä.

- Hankealueen rajautuu pinta-alaltaan yli 100 hehtaarin laajuiseen, yhtenäiseen metsäalueeseen, jolta on paikallinen, ekologinen yhteystarve hankealueen itäpuolitse sekä maakunnallinen yhteystarve hankealueen länsipuolitse. Hankealueen länsipuolelle sijoittuva maakunnallinen ekologinen käytävä on tunnistettu sekä Mäntsälän strategisessa yleiskaavassa että Uudenmaan maakuntakaava 2050:ssa

Muutenkin ihmetyttää miten Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta ja Mäntsälän kunta on antanut luvan maankaatopaikka toimintaan tuolle alueelle.

2 000 000 tonnia maata josta jollain lailla pilaantunutta 10-20% on 200 000 –400 000 tonnia + vielä mahdolliset pengerrykset ja tämä on vasta alustava arvio.

-Alue rakennetaan ensisijaisesti maa-aineksilla, joiden haitalliset pitoisuudet ylittävät Valtioneuvoston asetuksessa 214/2007 esitetyt kynnsarvot mutta ovat kuitenkin alle alempien ohjearvojen.

-Luiskien tukipenkereeseen ja täytön sisäisiin tukipenkereisiin käytetään teknisesti soveltuvia kiertotalousmateriaaleja, esim. betonimurske ja -louhe, tiilimurske, käytetyt renkaat, tuhkat ja kuonat. Kiertotalousmateriaalien ympäristökelpoisuus täyttää Valtioneuvoston asetuksen eräiden jätteiden hyödyntämisestä maarakentamisessa 843/2017 mukaiset ympäristökelpoisuusvaatimukset. Alustavasti arvioiden näiden materiaalien osuus kaikista pengermateriaaleista on noin 10-20 %. Mikäli paneelit asennetaan valleihin, rakennetaan vallien pengerosat vastaavasti kiertotalousmateriaaleilla ja rakenne peitetään maa-aineksilla.

Itse olen sitä mieltä että tässä vain halutaan rakentaa mahdollisimman iso jätemaankaatopaikka aurinkovoimalan varjolla.

Mielipide YVA-ohjelmaan

Viite: UUELY/4385/202, GRK Suomi Oy:n aurinkovoimahanke, Hirvihaara, Mäntsälä

YVA-ohjelmassa on todettu liikennemäärien kasvavan.

S.119: ”Liikennemäärät lisääntyvät nykytasosta, sillä suunnitelmissa maamassoja läjitetään alueelle selvästi nykyistä määrää (enintään 50 000 t/a) enemmän.”

S.164: ”Hankkeen turvallisuuteen kohdistuvat vaikutukset kohdistuvat suurelta osin Hirvihaarantien ja maamassojen kuljettamiseen liittyvään liikenteeseen. Raskas liikenne vaikuttaa liikenteen sujuvuuteen, liikenneturvallisuuteen ja jalankulun sekä pyöräilyn olosuhteisiin kuljetusreiteillä.”

Tulevassa YVA-selostuksessa tulee ottaa huomioon, että YVA-ohjelman mukaan 80 % massoista tulee nykyisin läjitykseen etelän suunnasta. Sama tilanne tulee varmaan olemaan 2 000 000 tonnin läjityksessä. Suurin osa maanajosta tulee tapahtumaan Ohkolantien kautta, josta huomattava osa Linjatien kautta. Nämä ovat 40–50 km/h taajamateitä. 2 000 000 tonnin maanajon vaikutukset taajamateiden läpi tulee arvioida merkittävästi negatiivisina:

1. liikenneturvallisuus
2. melutaso
3. tiestön kunto.

YVA-selostuksessa ei voida käyttää arvioinnissa pelkkää vuorokauden keskimääräistä liikennemäärää. YVA-ohjelman sivulla 51 todetaan, että noin 80 % liikennöinnistä tapahtuu huhti–marraskuussa, ja lisäksi maanajo tulee tapahtumaan pääosin päiväsaikaan. Tämä aiheuttaa liikenteeseen tilanteita, jossa on useita rekkoja tunnissa. Turvallisuus- ja meluvaikutukset tulee arvioida myös ruuhkahuipuissa – ei ainoastaan 24h vuosikeskiarvona.

S.51 oleva kirjaus ”Maamassat kuljetetaan hankealueelle pääosin Uudenmaan, lähinnä pääkaupunkiseudun alueelta, jolloin liikennöinti tapahtuu pääosin Valtatie 4:n eli Nelostien kautta...” on epätarkka. Valtatie 4:ltä ei ole suoraa yhteyttä hankealueelle, joten käytännössä kaikki etelästä tuleva liikenne ohjautuu Hyökännummen/Kellokosken taajaman läpi.

S.156–157 esitetyt liikennemäärät ovat harhaanjohtavia, koska vuosikeskiarvo ei kuvaa lumettoman ajan ja päiväajan volyymia. Esim. ”23–40 kuorma-autoa päivässä eli 1–2 kuorma-autoa/h” ei ole realistinen kuvaus todellisesta vaikutusprofiilista. Ympäristövaikutusten arvioinnissa tulee käyttää ruuhkahuippuihin perustuvaa realistista arvioita ”rekkarallista”.

S.164 todetaan, että ”liikenneturvallisuuteen liittyvät asiat arvioidaan vaihtoehtoitain enimmäisliikennemäärien perusteella, jolloin vaikutusarviointi kuvaa ns. pahinta mahdollista tilannetta.” Tämä tarkastelu tulee tehdä myös Ohkolantielle ja Linjatielle sekä huomioiden taajama-alueen jalankulku- ja pyöräilyväylät, suojatiet ja Linjatien suojatiepuutteet.

13.11.2025

Vastaanottaja: Uudenmaan ELY-keskus, kirjaamo.uusimaa@ely-keskus.fi

Lausunnonantajat: **Mäntsälän luonnonsuojeluyhdistys ry ja Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piiri ry**

Lausunto: GRK Suomi Oy:n aurinkovoimahanke, Hirvihaara, Mäntsälä

Viite: UUDELY/4385/2025.

GRK Suomi Oy suunnittelee Mäntsälän kunnan alueelle noin 5,5 MWp aurinkovoimalaa. Noin 30 hehtaarin laajuinen hankealue sijaitsee Mäntsälän kunnan Hirvihaaran kylässä, noin 11 kilometriä Mäntsälän kuntakeskuksesta lounaaseen. Hankealuetta korotetaan maa-aineksilla, ja aurinkopaneelit asennetaan maa-aineksilla pengerrettyihin valleihin.

Mäntsälän luonnonsuojeluyhdistys ja Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piiri lausuvat GRK Suomi Oy:n aurinkovoimahankkeesta seuraavaa:

Hankealueelle on aikaisemmin myönnetty ympäristölupa maa-ainesten läjitystoimintaan, joka mahdollistaa maamassojen läjittämistä enimmillään 50 000 t/a (YVA:n vaihtoehto VE0). YVA-ohjelmasta ei selviä nykyisen ympäristöluvan mahdollistama läjityksen enimmäismäärä. Tarkasteltavissa muissa vaihtoehtoissa VE0-, VE1 ja VE2 vuotuinen läjitysmäärä nousisi huomattavasti ja olisi VE0:ssa 300 000 t/a, VE1:ssä 340 000 t/a ja VE2:ssa 170 000 t/a. YVA:ssa tarkasteltavien vaihtoehtojen seurauksena maanlajitys siis kiihtyisi ja ilmeisesti myös kokonaismäärältään lisääntyisi merkittävästi, ja vaikuttaakin siltä, että hanketta on syytä tarkastella sekä YVA:ssa että myöhemmin mahdollisessa luvitusvaiheessa ensisijaisesti maankaatopaikkatoimintana eikä aurinkovoimahankkeena. Joka tapauksessa hankkeen merkittävimmät ympäristövaikutukset liittyvät läjitystoimintaan. Koska läjitystoiminta näyttää kiihtyvän sekä vaihtoehdossa VE0- että VE1 lähes yhtä paljon, ja myös aurinkovoimala toteutettaisiin lähes samanlaisena, näyttäisi siltä, että toteutusvaihtoehtoa VE0- olisi YVA:ssa perustellumpaa kutsua nimellä VE1-.

Mikäli hanke toteutetaan, Mäntsälän luonnonsuojeluyhdistys ja SLL:n Uudenmaan piiri puoltavat hankkeen vaihtoehtoa **VE0-, jonka mukaisesti hankealueella sijaitsevat turpeennostoaltaat jätetään täyttämättä viitasammakoiden elinympäristön turvaamiseksi**. Muu osa hankealueesta korotetaan ja rakennetaan ja vaihtoehto vastaa muilta osin vaihtoehtoa VE1. Kokonaislajitysmäärä on

1 800 000 tonnia. Aurinkovoimalan kokonaisteho on noin 5,0 MWp. Vaihtoehtoissa VE1 ja VE2 kokonaisteho olisi molemmissa vaihtoehtoissa n. 5,5 MWp ja kokonaislajitysmäärä olisi 2 000 000 tonnia. Eroa viitasammakoiden suojelun huomioivaan vaihtoehtoon VE0- olisi siis tehossa vain noin 0,5 Mw ja lajitysmäärässä 0,2 Mt, mikä tarkoittaa sekä tehon että lajityksen osalta vain noin 10 %:n poikkeamaa verrattuna maksimivaihtoehtoihin VE1 ja VE2.

Viitasammakko on EU:n luontodirektiivin liitteen IV laji, jonka lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen on luonnonsuojelulailla kielletty. Poikkeaminen viitasammakon tiukasta suojelusta edellyttää lain mukaan, että sille ei ole muuta tyydyttävää ratkaisua. Lisäksi poikkeuslupan myöntäminen edellyttäisi, että poikkeus on tarpeen *”erittäin tärkeän yleisen edun kannalta pakottavista syistä, mukaan lukien sosiaaliset ja taloudelliset syyt”*. **Edellytyksiä myöntää poikkeuslupa viitasammakon tiukasta suojelusta ei tässä hankkeessa ole, koska on olemassa toteuttamiskelpoinen muu vaihtoehto (VE0-), joka ei edellytä viitasammakon lailla suojellun lisääntymis- ja levähdyspaikan tuhoamista.** Erot eri hankevaihtoehtojen tuottopotentialissa eivät myöskään ole niin suuria, että niitä voitaisiin pitää erittäin tärkeän yleisen edun kannalta pakottavana syynä.

YVA-ohjelman mukaan vaihtoehdot VE0- ja VE1 olisi tarkoitus toteuttaa 6 vuodessa ja VE2 12 vuodessa. Mikäli YVA:ssa tehtävien selvitysten perusteella hankkeelle olisi syytä valita pidempi toteutusaika 12 vuotta, mikään ei estä toteuttamasta viitasammakoiden elinympäristön turvaavaa vaihtoehtoa VE0- pidemmällä ajalla, vaikka tällaista tarkasteluvaihtoehtoa ei ole otettu YVA:an mukaan.

YVA-ohjelman mukaan *”Luontodirektiivin lajeista hankealueen vesikohteissa elää viitasammakoita. Muita luontodirektiivin lajeja ei arvioida esiintyvän alueella säännöllisesti, eikä niistä ole aikaisempia havaintoja alueelta lajitietokeskuksen aineiston mukaan.”* Kuitenkin YVA-ohjelmassa todetaan myös, että *”Hankealueella ei ole tehty viitasammakkoa ja kasveja lukuun ottamatta lajistokohtaisia erillisselvityksiä.”* On syytä selvittää vähintään viitasammakkolammissa mahdollisesti elävä korentolajisto, koska korennoissa on useita luontodirektiivin mukaisia tiukasti suojeltuja lajeja.

YVA-ohjelman mukaan luiskien tukipenkereeseen ja täytön sisäisiin tukipenkereisiin käytetään maa-ainesten lisäksi *”teknisesti soveltuvia kiertotalousmateriaaleja, esim. betonimurske ja -louhe, tiilimurske, käytetyt renkaat, tuhkat ja kuonat”*. Kyseiset jäte-erät voivat sisältää ympäristölle haitallisia aineita, mikä on huomioitava arvioitaessa hankkeen vaikutuksia pinta- ja pohjavesiin. Hankealue on suota, mikä lisää riskejä haitallisiin vesistövaikutuksiin. Hankealueen vesinäytteiden perusteella monet haitta-ainepitoisuudet ovat jo nyt olleet selkeästi koholla. On varmistettava, että hanke ei aiheuta pinta- tai pohjavesien pilaantumisvaaraa. Pilaantuneiden vesien ja haitta-aineiden pääsy ympäristöön on tarvittaessa pystyttävä estämään.

Koska hankealue sijaitsee suolla, maaperässä on turvetta, johon on sitoutunut merkittävä määrä hiiltä. Hankkeen vaikutukset maaperän hiilivaraston kehitykseen on arvioitava kattavasti. Tämän lisäksi suot toimivat vedenvirtauksen tasaajina, joten tulee arvioida, kuinka suon täyttö vaikuttaa alueen vesitasapainoon, ja suunnitella miten virtaus tasataan, ettei veden virtauksen mahdollinen epätasaistuminen (huiput ja veden vähäisyys) vaikuta haitallisesti alapuolisten vesistöjen ekosysteemeihin, eivätkä ihmisten toimintaan, eli pelloille ja asutukselle.

YVA-ohjelman mukaan hankealueella kasvaa kauttaaltaan haitallista vieraslajia, komealupiinia. Mikäli hanke toteutetaan, vieraslajien torjuntaan on laadittava suunnitelma. YVA:ssa olisi myös hyvä arvioida mahdollisuuksia parantaa luonnon monimuotoisuutta hankealueella suosimalla aurinkopaneelien aluskasvillisuutena paikallista alkuperää olevaa niittylajistoa, joka mahdollistaisi monipuolisen hyönteislajiston.

Luonnonsuojeluyhdistys esittää myös, että voimala liitetään maakaapelilla alueesta noin 900 metriä etelään sijaitsevaan Nivos Verkot Oy:n 110 kV voimajohtoon, jotta pitkäaikaiset vaikutukset linnustoon ja yhtenäisen metsäalueen tarjoamaan ekologiseen verkostoon saadaan minimoitua. YVA:ssa on toteutettava kattavat luontoselvitykset myös sähkönsiirtolinjan reitiltä. Myös sähkönsiirtolinjan vaikutukset alueen ekologiin yhteyksiin on arvioitava. YVA-ohjelman mukaan *"Hankealue rajautuu pinta-alaltaan yli 100 hehtaarin laajuiseen, yhtenäiseen metsäalueeseen, jolta on paikallinen, ekologinen yhteystarve hankealueen itäpuolitse sekä maakunnallinen yhteystarve hankealueen länsipuolitse."*

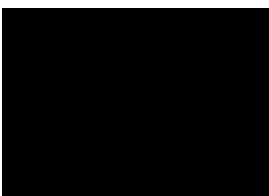
Lisätiedot:

-Mäntsälän luonnonsuojeluyhdistys ry, mantsala@sll.fi, [REDACTED]
[REDACTED]

- Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piiri ry, uusimaa@sll.fi, [REDACTED]
[REDACTED]

Mäntsälä, 13.11.2025

Mäntsälän luonnonsuojeluyhdistys ry

Helsinki, 13.11.2025

Suomen luonnonsuojeluliiton
Uudenmaan piiri ry

